

Məktəblilərin
oynaq vaxtının
50-70%-ini oturaq
vəziyyətdə keçirməsi
qan dövranını ləngidir,
nəticədə daxili orqan
və sistemlərin
qidalanması
pəzülür.

Görmə qabiliyyətinin zəifləməsi

Göz üçün təhlükəli şüa
yaradan texniki vasitələrdən
(kompüter, telefon, planşet)
həddən artıq istifadə görmə
qabiliyyətinin zəifləməsinə
gətirib çıxaran əsas
problemlərdən biridir.

Onurğa sütununun əyilməsi

Məktəb yaşlı uşaqlarda
düzgün oturma bacarığı
olmadığından, onların
onurğa sütunu bir çox
hallarda deformasiyalara
məruz qalır.

Ağır kürek çantasını və ya məktəb çantasını eyni
tərəfdən asaraq daşımaq məktəbli uşaqların
inkişaf etməkdə olan oynaq və əzələ strukturlarının
inkişafında problemlərə gətirib çıxarır və nəticədə
skolioz xəstəliyinin yaranmasına səbəb olur
(onurğa sütunu "S" şəklini alır).

Ölkəmizdə 2014-cü ildən
etibarən həyata keçirilən
uşaqların icbari
dispanserizasiyasının
monitorinqi və
qiymətləndirilməsinin
nəticələrinə görə, 9-14
yaşda məktəb şagirdləri
arasında ən çox yayılan
və erkən yaşlarda
qazanılan əsas xəstəliklər
görmə qabiliyyətinin
zəifləməsi və onurğa
sütununun əyilməsi ilə
əlaqədardır.

“ **Valideynlər üçün:**
Övladınız yazı yazarkən başını
dəftərə doğru çox əyirsə,
yaxud sağ və ya sol gözünü
sıxaraq daha diqqətlə
baxmağa çalışırsa, bu artıq
XƏBƏRDARLIQ əlamətidir. ”

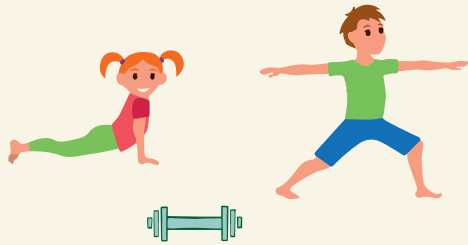
Profilaktik tədbirlər:

- ✓ Ev tapşırıqlarını hazırlayarkən hər 15 dəqiqədən bir oturma tərzini dəyişdirmək lazımdır (eyni tərzdə uzun müddət oturmaq düzgün deyil).
- ✓ Hər gün gəzinti və açıq havada oyunlar üçün vaxt ayırmaq lazımdır.
- ✓ Uşaqlarda səhər idmanı və ümumiyyətlə, fiziki aktivlik kimi verdişlər formalaşdırılmalıdır (gün ərzində idmana ayrılmış vaxt və təlimlər düzgün seçilsə, onurğa və əzələlər güclənər, qamət düz olar).

Beyin qan təchizatının pözulması

Oturaq həyat tərzi nəticəsində qan dövrəni yavaşdır, orqan və toxumalara qan vasitəsi ilə daşınan oksigen və qida maddələri azalır. Qidalanmanın pisləşməsi orqanların normal inkişafının pözulmasına və patologiyaların yaranmasına səbəb olur.

Müasir şəraitdə məktəblilərin dərslərlə həddən artıq yüklənməsi gün rejiminin pözulmasına səbəb olur, açıq havada olma müddəti qısalır, uşaqların fiziki fəallığı azalır!

İlk növbədə görülməli tədbirlər:

Gün rejimini düzgün qurmaq, açıq hava gəzintilərinə vaxt ayırmaq lazımdır. Belə ki, açıq havada hərəkətli oyunlar orqanizmin möhkəmləndirilməsi ilə yanaşı, həmçinin ultrabənövşəyi şüa çatışmazlığı və hipodinamiyanın profilaktikasında da təsirli vasitədir.

Məktəblilər ev tapşırıqlarından əvvəl və sonra, eləcə də gecə yuxusundan əvvəl açıq havada olmalıdırlar. 1,5-2 saat açıq havada olduqdan sonra iş qabiliyyəti yüksəlir.

◀ Bakı, AZ1122, H.Zərdabi küç., 96

☎ 431 12 72 ☎ 430 52 85 ✉ office@isim.az

🌐 www.isim.az

Buklet "Azərbaycan Respublikasında qeyri-infeksiyon xəstəliklərlə mübarizəyə dair 2015-2020-ci illər üçün Strategiyasının həyata keçirilməsi üzrə Səhiyyə Nazirliyinin Fəaliyyət Planı"nın 9.2.2-ci bəndinə uyğun olaraq Səhiyyə Nazirliyinin İctimai Səhiyyə və İslahatlar Mərkəzi tərəfindən hazırlanmış və çap edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası
Səhiyyə Nazirliyi

OTURAQ HƏYAT TƏRZİNİN MƏKTƏB YAŞLI UŞAQLARA ZƏRƏRİ

